

Incest in 2 Samuel 13

Wat opvalt in dit verhaal is het zwijgen van de verschillende hoofdpersonen over het gebeuren. Dat de dader hierover zwijgt is begrijpelijk, maar ook het meisje dat aangerand is, wordt door haar broer gedwongen te zwijgen over wat gebeurd is. Ook haar vader, die verantwoordelijk is voor het meisje, zwijgt over het wat gebeurd is.

Korte samenvatting van 2 Samuel 13:

Amnon, de oudste zoon van David, is heimelijk verliefd op zijn mooie halfzuster Tamar. De volle broer van Tamar, Absalom, was de derde zoon van David, en op grond van de positie van de kinderen in Davids gezin zou Amnon als oudste zoon als eerste in aanmerking komen om zijn vader als koning op te volgen.

Waarom werd hij verliefd op zijn eigen zuster? Naar een eventuele aanleiding kan men alleen maar gissen. Wel zegt de tekst heel duidelijk dat Amnon smoorverliefd werd op zijn halfzuster. Zeker, ze was ze heel mooi, maar mogelijk heeft het feit dat ze onbereikbaar voor hem was, zijn verlangen naar haar juist opgewekt hebben.

Tamar was een buitengewoon mooi meisje. Haar naam betekent niet voor niets 'palmboom'. Zij was van moederszijde van koninklijke huize. Amnons moeder was een gewoon Israëlitisch meisje uit het volk. Dat het meisje van koninklijke huize was kan haar voor Amnon extra begeerlijk gemaakt hebben. Zij werd voor hem zo begeerlijk als de palmboom waar Hooglied 7: 8 en 9 van spreekt. Daar vergelijkt de jongen, die verliefd is op een meisje, haar met een palmboom waarbij hij de borsten van het meisje vergelijkt dadelrossen. En hij wil die palmboom beklimmen.

De ervaring leert dat als iets onbereikbaar lijkt, de begeerte ernaar alleen maar aangewakkerd wordt. Zo kon dit ook bij Amnon een rol gespeeld hebben.

Door een slimme vriend geadviseerd, wil hij het meisje tot de zijne te maken. Ik zeg dit met opzet zo vaag, want mogelijk had die vriend wel goede bedoelingen, maar tegelijk ook eigenbelang. Misschien dat hij hoopte dat Amnon diens halfzuster een huwelijksaanzoek zou doen. En dan zou hij, als vriend, later een positie kunnen krijgen als adviseur van Amnon, nadat deze zijn vader opgevolgd was als koning.

Ook koning David speelt een rol in dit verhaal. Hij moest, als verantwoordelijke voor zijn dochter, toestemming geven voor een huwelijk. Het feit dat de twee halfbroer en halfzuster waren, zou niet een onoverkomelijke belemmering hoeven te zijn. In vorstenhuizen werden vaker huwelijken tussen familieleden gesloten.

De laatste persoon die in 2 Samuel 13 een rol speelt is de volle broer van Tamar: Absalom. Als hij van de aanranding van zijn zuster hoort, is zijn reactie verbazingwekkend laconiek. Hij zegt alleen maar zo iets als: 'Trek het je niet aan. Het is je broer maar'.

Een volgende keer wil in nader ingaan op de achtergronden van dit verhaal en de mogelijke motieven van de hoofdrolspelers: David, Absalom, Amnon en natuurlijk Tamar zelf.

Het verdient aanbeveling de komende tijd het verhaal zelf te lezen in 2 Samuel 13: 1-22.

Lukas de Groot, Juni 2024